

Biblioteca Universităţii Regale Ferdinand I.

din CLUJ.

Nr. 36 1935

EXEMPLAR LIBR.

PETROZSÉNYI- UJSÁG

Megindulunk. . .

A petrozsényi szenet kivájják szorgalmas munkáskezek, vasúti kocsikba rakják távoli vidékekre szállítják, ahol kereskedők iparosok használják fel céljaiknak megfelelőleg, szellemi munkásoknak ad meletget és betölti rendeltetését.

Az anyaföld mélyére szállnak le a technika minden felkészültségével s az ember elszántságával, hogy napvilágra hozzák az „értékeket”, a föld méhének gyümölcsét a „fekete gyémántot”, hogy gépet hajtsanak, meletget adjon s a társadalom minden rétegének hasznára váljon. . .

Zsilvölgyének lakossága — kivétel nélkül — eljegyezte magát a szén sorsával. Jóban, rosszban ki kell tartani annak, aki egyszer létezését elkötelezte a bányavidékhez, itt fészket rakott otthont alapított.

Csak hogy az itt együttélő népeknek követni kell a szén utját. . . A mélyre kell hatolni, egész mélyre, valahogy egészen oda ahol az emberi szervezetben a szív és lélek lakik és egy nagy számadást kell végezni ott, ahol ezt a tetemrehívást lelkiismeret-furdalásnak nevezik. . . Ki kell ásnia s nagygyá kell nevelni a magasabb emberi megértés csiráját mert, ez mindenki szívében benne lakozik, csak arra vár, hogy életre keltsék de el kell temetni jó mélyre azokat a gondolatokat, érzéseket s akarásokat, melyek különbséget tesznek ember és ember között többség és kisebbség, faj és vallás között. . . Meaculpázni kell Zsilvölgye gazdasági leromlásáért azoknak, akik a napi politika hullámaiba vetették magukat s ott éltek ki egyéniségük diktálta érzéseiket s hódoltak a bálvány előtt, mit úgy hívnak, hogy „meggyőződés” de sokkal jobban illik rá a „sajnálatos tévedés” kifejezése. Zsilvölgyi embernek, akinek képessége és ennek megnyilvánulása folytán a „köz” akarata vezetőszerphez juttat, csak egy elve és célkitűzése lehet, melynek alapján mandátumhoz és szerephez juthat és ez a Zsilvölgye gazdasági talpraállítása és jövőjének biztosítása. . .

A közelmúlt napok szomorú tansulága kell, hogy mozgató ereje és elindítója legyen annak a nagy testvéri összefogásnak amely a Zsilvölgye fölött tornyosuló felhőket elkergeti és derültebb eget varázsol. Egy nagy testvéri szeretetben kell egyesülni azoknak, akik ezt a hitet vallják s a mi szűkebb hazánk sorsát a szívükön viselik, „Aki békét akar, készüljön fel a háborúra”, mondja a régi közmondás. Százszorosan igaz ez itt, e helyen, mert szeretettel hirdettünk, de hirdeltük azt is, hogy kiméletlenül keresztül kell gázolni azon, aki éket akar verni ember és ember közé. . . Mert mint az óraműben egy kerék a másikba forog, az ittélő emberek egymásra utaltsága, közös célja, a mindenki kenyere mely, lehet néha fehér néha fekete és könnyektől sózott, arra kötelez bennünket, hogy szeressük, becsüljük meg egymást és vállvetett munkával segít-

sünk közös sorsunk lendítésén s emelkedjünk fel legalább arra az emberi magasságra, ahol nemcsak önző kicsinyes emberi gyöngeségek vannak, hanem nemesebb érzések is, egy kis idealizmus, mely arra kötelez, hogy az egyéni célok elérésében kellevalamit gondolni és áldozni a közösségnek, is, melyben élünk. És az érvényesülés útját nem a gyengébb megnyomorításában kell keresni, hanem a szeretet jegyében a megértés és az egymás támogatása útján kell kiharcolni és elérni. . .

Ezzel az elgondolással és célkitűzéssel indítjuk utjára egyelőre szerény keretek között lapunkat s hisszük, hogy odatalál a megértő szívekhez s követői lesznek a tanak, melyet hirdetünk. . .

S ha termékeny talajba jut a mag melyet elvetünk, hisszük hogy terebélyes fává fog nőni, hogy édes gyümölcsöt teremjen. . . A mag a szeretet szava, a talaj Zsilvölgyének lakossága, mely ha táplálja és támogatja célkitűzéseinket, ha vigyáz a magra és ápolja a csemetét s megóvjá vihartól és gonosz kezek rombolásától, saját magának áldoz, a saját sorsának rovására.

Megindulunk. . .

Lehet, hogy utunk nehéz lesz és fáradságos töviséken fogunk járni. . . De elindulunk. . . És táborunk nőni fog, mert nőni kell, mert csak a szeretet és megértés az, ami örökéletű s ebben az akarásban lehet csak értéket s maradádot alkotni. . .

S ha magunk mellett fogjuk látni és tudni azoknak táborát, akik ezt a hitet vallják és megértik hívó szavunkat, erősek leszünk és győzni fogunk. . .

S amint a szén megteszi útját s hajtó ereje mértföldekre viszi a szárnyas kerekéken a kulturát és civilizációt, hisszük, hogy a szeretet szavát is elviszi a szívekbe a megértés jegyében. . .

Megindulunk és szeretettel köszöntjük kedves olvasóinkat. . .

A „Petrozsényi Ujság” margójára.

Minden emberi életnek az „emberségesebb ember” a tökéletesebb életforma szempontjából csak annyiban van és lehet létjogosultsága amennyiben az — az egyetemes emberiség legnagyobb céljának, a két legeszményibb élet-értékmerőjének: a becsületességnek és emberszeretetnek áll szolgálatában! . . .

A „Sajtó” — ez eszmények szolgálatában — az ember tökéletesebb jövője biztosításának leghatalmasabb eszköze, de csak úgy és akkor, ha az nem kicsinyes és önző emberi érdekek, célok szekértolója hanem a tisztultabb emberiség igaz szívű, nemes lelkű szószóója! . . .

Ebből a szempontból a meginduló új szeretet-harsona a „Petrozsényi Ujság” szűkebb pátriánkban, a Zsilvölgyében óriási nagy úrt hivatott betölteni! . . . Bizó reménységgel állunk az „ujszüfött” születési bölcsojénél s örömmel köszöntjük:

„Jó szerencsét.”

Veress Béla

Utravalónak. . .

Petrozsény és Zsilvölgye társadalmi életének új szócsöveként jelenik meg ez az újság, melynek utravaltó szeretnék adni mint veterán zsilvölgyi.

Bizonytalan vándorlás útja a betű útja és sokszor az élet mostoha gyermeke, könnyen elkalandozik, utat téveszt és csavargó lesz belőle. Eltévedt emberek életében is mindig megtaláljuk azt a mozzanatot, mikor szerető kéz, meleg szív elmulasztotta ellátni az életre induló csemetét szellemi és lelki batyuvál.

Az újság — a betűk táborbaszállása:

a betűk — a gondolat közvetítői:

a gondolatok pedig — a lélek gyermekei: illik ezt becsülettel adni s becsülettel fogadni. . .

Örvendek, hogy nem akar politikáló lap lenni. Itt Zsilvölgyében, ahol évtizedek között kenyérgondja, az egyforma sors oly közel hozta az embereket felekezeti és faji különbség nélkül, csak egy reális politika lehet, a jobb, a több kenyér politikája.

Az újság egyik zsebébe oda szeretném tenni utravalonak az egymást megbecsülő s egymást tiszteltbentartó békesség szellemét. Álljon lovagias szolgálatára annak a meggyőződésnek, hogy senkinek nem lehet bűnűl fekróni sem faját, sem nyelvét.

A közös sors, a napról-napra verejtékesebb és panaszosabb zsilvölgyi kenyér kiméletlenül világít rá a szomorú tényre, hogy Zsilvölgye gazdasági romlásának vagyunk tanúi. Száz és ezer ajton ugyanaz a szegénység kopogtat, az egymásrautaltság testvéries érzése e lap betűin keresztül is vigasztalás lesz a szegénység poharába.

A másik utraváló pedig a kenyértelenek, a munkátlanok sorsának szolgálata. Láttak ok jobb napokat, ettek panasztalan kenyeret, valaha ott voltak Zsilvölgye bölcsojénél s ma alamizsna után kilincselnek.

Abban a reményben, hogy a lélek gyermekét, a gondolatot mindig igaz ügy szolgálatába állítja, kívánom a szerkesztőnek, hogy ne hiába kopogtasson emberek és lelkek ajtaján. . .

Lonea, 1933 aug. 1.

Karda Ferenc
szentszéki tanácsos

— A Munkás-Kaszinó teraszán minden csütörtök este a bányazenekar hangversenyez Schwach Imre karnagy vezetésével. Utána, valamint vasárnap este a bányazenekar tagjaiból alakult jazz-zenevel tánc van egy óráig éjjel.

— A Petrozsényi postahivatal árlejtest hirdet a postacsomagoknak az állomásra és az állomásról a postahivatalba való szállítására. Az árlejtest augusztus 4-én délelőtt 11 órakor tartják meg. Részletes feltételek megtekinthetők a postahivatalban.

Viribus Unitis...

Örömmel szereztem tudomást, hogy városunkban egy új hetilap indul meg. Örömmel vettem erről tudomást, mert minden betű, minden sor a kultúra, a haladás szóvivője, mert a minden becsületes írás a megértés, a harmonia, az együvértartozás apostola. Éppen ezért szívből köszöntöm az új lap megjelenését, azzal az ígáz óhajjal, hogy a béke és szeretet jegyében való megindulás nemes eszméinek igaz harcosa, támogatója és szóvivője legyen.

Hisszük és reméljük, hogy a lap becsületes szolgálatában fog állani városunk közérdekű ügyeiben és támogatni fogja azok munkáját, kik egyedül és kizárólag a város érdekeit szem előtt tartva a város nagy problémáinak megoldásán dolgoznak. Mert minden gazdasági és pénzügyi krízis dacára igenis vannak problémák és feladatok, a melyekkel ebben a nagyjelentőségű városban foglalkozni kell s amelyekkel foglalkozni akarunk. És itt is elsősorban az a hivatásunk, hogy minden tényezőnek, minden érdekeltnek munkáját a város és a lakosság érdekében közös nevezőre hozzuk. Ennek a „Viribus Unitis” munkának alig egynéhány hete láttuk nagyjelentőségét ebben a sorsdöntő hétben, amikor városunk és az egész Zsilvölgye létéről vagy nemlétéről volt szó, amikor meg kellett mozdulni, hogy az érdekelt tényezők figyelmét és lelkiismeretét felhívjuk, hogy az ország egyik legjelentősebb gazdasági gócpontját máról — hónapra nem lehet és nem szabad koldusbotra juttatni. A közös erők összefogása oly impozánsan jelentkezett, hogy az egész ország oszlatlan támogatása mellett sikerült a városunkra majdnem kimondott halálos ítéletet elhárítani és a lelkek nyugalmát újból biztosítani. Ez a megmozdulás egyszersmind fényes igazolása volt annak a körülménynek, hogy a Zsilvölgyében a két fontos tényezőn a bányán és a munkásságon kívül a harmadik tényezőnek városunk és a Zsilvölgyének többi községe lakosságának is meg van a maga döntő hivatása.

Foglalkoznunk kell a közel jövőben a város zilált és évek óta az improduktivitás állapotába süllyedt ügyének orvoslásával. Évek óta megszűnt minden termelő munka, minden haladás, holott mód és alkalom volt, hogy az annak idején észszerűen vezetett gazdálkodás mellett összehozott nagy tőkével produktív munkát fejtsenek ki. Városunknak hosszú hónapokon át nem volt meg az erre egyedül hivatott igazi szerve s sajnálattal kellett megállapítsuk, hogy megértő munka hiányában megállt városunk haladó élete.

Reménykedő bizakodással várjuk azoknak a tárgyalásoknak befejezését, melyeknek tárgya a livazenyi bombesí vasútvonal kiépítése. Ennek a vonalnak megnyitása még a mai sulyos gazdasági viszonyok mellett is széles perspektívát nyit a Zsilvölgye gazdasági életének és a kereseti lehetőségeknek. Momentán hatása kétségtelen abban nyilvánulna, hogy a községekre és így városunkra is sulyos teherként nehezede munkanélküliség azonnal megszűnne, ami szociális szempontból kétségtelenül megnyugtató és örvendetes esemény volna.

Élénken kell foglalkoznunk azzal a régi komoly tervünkkel, hogy a természeti kihalásokban bővelkedő Páringra a tervezett utat kiépítsük, ami egyrészt az idegenforgalom szempontjából, másrészt közegészségügyi

szempontból, végül a lakosság szórakoztatása szempontjából is igen üdvös hatással bírna.

Megoldásra várnak városunk életében a külső periferiakon levő utak megjavítása, egy városháza és ezzel kapcsolatos kulturpalota létesítése) erre ugyan egyszer már együtt volt a pénz). Sürgősen kell tennünk valamit egy városi kórház és közegészségügyi egyéb intézmények kiépítése körül. Mindezeket természetesen csak akkor fogjuk véglegesen megoldhatni, ha a város vezetésére hivatott tényezők közös akarattal, becsületes és igaz szívvvel, kizárólag a város érdekeit fogják szem előtt tartani. A jelenlegi városi tanácsra vár a feladat a termékeny munkát megkezdeni. Hisszük és reméljük, hogy ez a munka meg is fog indulni.

Dr. Schäffer Hermann

Nem lehet

mindent egy kézlegyintéssel elintézni és nem szabad mindent egykedvűséggel és egy nagy belenyugvással a rossz viszonyokra kenni és ölbetett kezekkel sült galambokra várni és az egész kérdést egy „ugyis hiába” és „nincs pénz” banalitásokkal ad acta tenni. Mert bár igaz az, hogy nagy a szegénység, hogy nincs elegendő kereset és így pénz forgalomban, de nem igaz az a megállapítás, hogy „nincs pénz” mert van valami és nem igaz az, hogy „ugyis hiába”...

Londonban nemrég tartotta még évi közgyűlését egy nagy lapkiadóvállalat és évi jelentésében statisztikai adatok alapján megállapította, hogy a rossz viszonyok következményeként a hirdetések arányszáma emelkedett. Indokolás? Az angol kereskedők rájöttek arra az igazságra, hogy minél rosszabbak a viszonyok, annál erőteljesebben kell hirdetniök, vevőközönségükkel a kontaktust fentartani, a közönség érdeklődését és vásárlókedvét éberben tartani. Rájöttek arra az igazságra is, hogy a „ma embere” túl ideges ahhoz, hogyha vásárolni akar valamit két-három sőt több üzletet is végigjárjon csupán érdeklődésekkel, míg az általa keregett és vásárolni óhajtott árucikket megtalálja. Megállapították ugyancsak statisztikai adatok és különféle megfigyelés megállapítások alapján, hogy a hirdető cégek forgalma állandóan emelkedést mutat s a vevők hatvan százaléka az újságok útján bereklamirozott áruk után érdeklődik. Ez érthető és helytálló! Az újságolvasó közönség állandóan tájékozva van a divat változásairól s figyelemmel kíséri az összes újdonságokat, miket a gyárak piacra dobnak. Honnan értesüljön azonban a vásárló közönség arról, hogy a divatújdonságok megérkeztek, hogy árukészletét felrészítette, hogy olyan eladási tárgyakat vezetett be, melyek eddig kaphatók nem voltak az üzletében, stb. Amíg arra vár, hogy az közszájon forogjon és egyik ember a másiknak hírül adja, mint ősapáink idején, addig idejét multa minden, az újdonságból divatjamult lesz, mert a roharó élet mellett lemarad az, aki alkalmazkodni nem tud hozzá. Karbatett kezekkel az üzletajtóban álldogálni és arra várni „az én vevőm ugyanis felkeres engem” lehet nagyon vigasztaló valami, de célra nem vezet, legfeljebb idővel arra az igazságra, de ezt már a gyakorlat szerint, tépett tollakkal állapítják meg, hogy a korral haladni kell...

Ez az angol példa és okulhat belőle az aki akar...

A szellemi erők egyesítése...

Látszólag merész a feladat, a mely Zsilvölgyében a jelen közgazdasági és társadalmi irányu hetilap megindítását tűzte ki céljául. Merész a vállalkozás, azért, mert a Zsilvölgye egy földrajzi fekvésénél fogva, mint látszólag egyoldalú gazdasági beállított volta miatt is félreesik az ország általános forgalmi és gazdasági vérkeringésétől.

A Zsilvölgyének ez a különálló helyzete azonban ép indokoltá teszi azt, hogy elszigetelt voltánál fogva a saját intellektuális erőinek összefogása által keresse a saját boldogulásának megoldási lehetőségeit.

A világháborút követő nyomorúság, a gépek okozta túltermelés s az ezzel kapcsolatos munkanélküliség nálunk fokozottabb mérvben érezteti a hatását, mint másutt.

Minden nemes törekvés tehát, a mely a gazdasági önvédelemre berendezkedő lokalpatriotizmusból fakad, a Zsilvölgye összességének céljait szolgálja, de egyuttal az ország ezen legfontosabb ipari gócpontjának szociális és gazdasági fejlesztés által a szűkebb vidéki kereteken túl is áldásosan fogja éreztetni hatását.

Szolgálja tehát a lap a szellemi erők egyesítése által felekezeti és nemzeti különbség nélkül ez ország minden fiának szociális és gazdasági jólétét.

Féltékenyen őrizze a lap szellemi irányát mindazokat a kulturkincseket, amelyek a történelmi fejlődés az emberiség tulajdonává tett: az egyéni és gazdasági szabadságot, a mely tevékenységét nemcsak öncélként tekintse, hanem az öntudatosan és harmonikusan az általános jólét fokozására fordítsa s a társadalmi békét, amely nélkül nincs áldásos munka.

Dr. Stern Manó.

Sfatul Negustoresc (Kereskedők Egyesülete) Közleményei.

A pénzügyminisztérium bélyegügyi osztályának legutóbbi rendelete értelmében a legutolsó engedélyezett terminus, ameddig minden kereskedő köteles eleget tenni a bélyegelővény rendelkezéseinek, tehát könyveit előirásosan lebélyegeztetni és azsurba hozni, ez év szeptember hó elseje. Hivatalos rendelkezés még nem érkezett, azonban az értesülés megbízhatóságához kétség nem fér s azért ajánlatos a fentközölt terminusig a kellő intézkedést megtenni.

A kereskedelmi s iparkamara értesítette a petroșenyi Sfatul Negustoresc vezetőségét, hogy a Casa cercuala igazgatóságába Schäffer Leopold a feügelyő bizottságba Mody János Sfatul vezetőségi tagokat delegálta. Ezen delegálásról a Casa cercuala itteni igazgatósága Bucureștiből a szükséges iratot meg nem kapta s így a Kereskedelmi Kamara intézkedett illetékes helyen a szükséges iratok leküldése iránt, ami lehetőleg rövidesen meg is fog történni, hogy a Casa cercuala vezetőségében a kereskedők is képviselve legyenek.

H I R E K.

„Petroșeni Petroșenyi Ujság“ hetilap.

Főszerkesztő: VAMOS LEÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Str. Budai Deleanu 1 sz.

Előfizetési árak:

Egész évre 180.— Lei
Félévre 90.— Lei
Negyedévre 45.— Lei

— A kereskedők könyvvezetési kötelezettsége. A pénzügyminisztérium az illetékes körök beadványaira és érdeklődésére, elvi döntést hozott, melynek értelmében minden kereskedelemmel foglalkozó cég, kivétel nélkül, tartozik az előírt könyveket vezetni. Lapunk legközelebbi számában részletesen közöljük a törvény erre vonatkozó előírásait, addig is ajánlatosnak tartjuk, hogy azok akiket a kérdés érdekel az előírt kétféle könyvet, és pedig a jurnalt (naplót) amelybe az összes pénzügyi és hitelezési tételek is bevezetendők és a leltárkönyvet amelybe bevezetendő a kereskedő egész leltár készlete az illetékes adóhivatalnál mutassa be az előírt illetékezés céljából. Az illeték laponként, tehát kétoldalonként készpénzben 5 Lei. Ezenkívül minden kétoldalra 2 leies repülőbélyeg ragasztandó. A meglévő régi könyvek illetéke kiegyeztetendő, új könyvek felfektetés előtt mutatandók be. Tanácsos ezen könyvek ügyét mielőbb rendezni s azzal nem az utolsó napokig várni, míg a munka az adóhivatalnál összetörődik.

— Halálozás. Tragikus körülmények között halt el Benedek Pál kertész, fiatalon 38 éves korában. A széles körben ismert és szorgalmas, szimpatikus városi kertész iniciálódás következtében vérmérgezést kapott a gyors orvosi beavatkozás nem segített, szenvedéseitől hamar megváltozott a halál. Elhunytja széles körben részvételt keltett.

Ugyancsak a napokban hunyt el Petroșeny egy régi derék polgára Fischer Ábrahám fatermelő 72 éves korában. Az utolsó napokig friss egészségnek örvendő mozgékony Fischer bácsit a Zsvilölgvényben mindenki ismerte. Széleskörű rokonsága gyászolja.

— Ügyeletes gyógyszerár. A következő héten, tehát augusztus 7-ikétől 13 ig bezárólag a Reingewürz féle „Angyal gyógyszerár tart éjjeli szolgálatot.

Itt az ideje,

hogyan végre komolyan történjen valami a zsvilölgvény kereskedőtársadalom orvoslása érdekében. Lehetetlen állapot, hogy a kereskedők panasza mindég süket fülekre talál és ha intézkedés történik is, ez csak félmunka. Az állami, a városi kötelezettségek elsősorban a kereskedelem és az ipar adózására alapozódnak, mint a közterhekhez legnagyobb mértékben hozzájáruló adóalanysa s a törvényekhez legloyalisabban alkalmazkodó társadalmi osztály állandóan mostohagyermekként lesz kezelve. — Itt az ideje, hogy a törvényadta jogokhoz szigorúan ragaszkodjon s szervezetségének kiépítése és meg-

erősítése révén kellő sulyal lépjen fel jogainak kiharcolásáért . . .

Egyik legnagyobb és legsúlyosabb sérelme a zsvilölgvény kereskedőknek a „kereskedelmi kontár kérdése. Kezdődik ez a hálalókereskedelemtől és folytatódik az illegális termény és italbeszállításnál, hogy elérkezzen a vasárnapi munkaszünet nem-respektálásához.

Mind a három kérdésben a helyzetkép ugyanaz A kereskedő fizet a viszonyokhoz és forgalomhoz képest magas házbért, fűti és világítja helyiségét, tart személyzetet, legtöbbször nem arányosan magas adót, tehát hozzájárul a közterhekhez, kiveszi részét néha erején felül a társadalmi kötelezettségek-ből, a hitelnyújtásról nem is beszélve amely szintén egy súlyos pont a számításban, stabil helyen van, ahol bárki megtalálja, mindég nyitva a zsebe, ha jótékony és közcélú adakozásról van szó, tehát „regie“-je, kezelési költsége van. Ez a „regie“ képezi az úgynevezett kalkulációs alapot, a számítási módot, mellyel minden kereskedő dolgozik és a mely a kereskedelem nélkülözhetetlen szükségessége. Adva van az iparnál egy termelési ár, a kereskedelemnél egy beszerzési ár. Ehez pluszként számítandó a fenti kiadásokból eredő regie, mely legtöbbször egy százalékos arányú kalkuláció, számítás eredménye. Ezután következne a kereskedő haszna . . . Itt azonban álljunk meg . . . A kereskedőnek a tényleges tőkebefektetése után kell a minimális hasznát számítani. Mi a tényleges tőkebefektetés? Az áru értéke és annak beszerzésével és szállításával járó költség és az úgynevezett regie. És itt mutatkozik az illegális kereskedelem nagy különbözete, hogy „néha“ lehet a hálaló kereskedelemben is, olcsóbban jó árut vásárolni. Kihangsulyozzuk, hogy néha, mert, ez csak nagyon ritka eset . . . Egész természetes valami lenne, hogy egy „ákereskedő“ akinek fentebbemlített kötelezettségei nincsenek olcsóbban árulhat, mert kiszámítási alapjában nem szerepel sem üzletbér, sem személyzet, sem más költség s így kalkulációs alapján nem kell költség címén a beszerzési árhoz a percentuális pluszt, legfeljebb csak személyi költségei erejéig hozzáadni . . . A vásárló mosolyoghat ezen érvelésünkön azon megokolással, hogy mit törődik ő azzal, hogy legalis vagy nem legalis. Ió, hogy olcsón vásároljon. És itt van a maximális tévedés Olcsó az ami jó. — A legalis kereskedő aki stabil, tehát állandó üzlethelyiséggel rendelkezik vevőkört szerez magának és azt igyekszik legjobb akaratával kiszolgálni, az áru minőségét összhangban tartja az árral és a kereskedelmi versennyel. A vevő megtartása, üzletének lét alapja. A mozgó kereskedő, legtöbbször idegenből szakad ide, eladja silány portékáját s köd előltem, köd utánam, sohasem látják többet . . . Az itt letelepedett kereskedők szoliditása és megbízhatósága garanciája annak, hogy a vásárló az értéknek megfelelő árut kap. Ezért kell megvédeni a legalis kereskedelmet egyrésztől az arra illetékes hatóság, másrésztől a vásárló közönség részéről. Ez a textil és rokonszakmák ügye.

A második súlyos probléma a beszálított termények és italok kérdése. A törvény világos rendelkezése szerint hetivásár napján termelők eladhatják termékeiket a piacon. Tehát másnapokon nem és az úccákon házról-házra járva soha . . . Ezzel szemben mi a valóság? Karavánok vonulnak fel, házról-házra járva eladnak terményt, legtöbbször lisztet is, amit a törvény egyál-

talán nem enged meg hetivásárnapján sem. Eladnak italt literenként kimérve s az italmérők összetett kezekkel tehetetlenül nézik ezt a tobzódást s a kihágások rengetegét s közben fizetik, néha kinlódva és nélkülözések közepette a brevet-taxákat és más egyebet, különféle kötelezettségeket. Hatalmas veszteségei vannak ezáltal a községeknek is, mert az ilyen karavánok minden kötelezettségüknek eleget tesznek az úgynevezett piaci vámom lefizetésével, de a községi közterhekhez semmivel sem járulnak hozzá, külön kell még itt megemlíteni azt a visszás kelyzetet, hogy vasárnap, amikor a munkaszüneti törvény rendelkezései értelmében az üzletek zárva vannak, a piacon vigan árulnak, néha egész nap mindent, csak éppen kávét és cukrot nem.

Itt az ideje . . . Tenni kell valamit, sürgősen, nagyon sürgősen ezen visszáságok megszüntetésére . . . A kereskedőtársadalom minden tagjának össze kell fogni a hatóság segítségét rendet teremteni . . . Minél hamarabb. Ezt a speciális zsvilölgvényi krizist könnyű lenne leküzdeni . . .

F I L M.

Szavazzunk . . .

A Munkás Mozgó vezetősége, élén Horváth S. Géza igazgatóval ismeri a módját annak, hogy hogyan lehet a közönség érdeklődését fentartani. Élénk bizonyossága ennek, hogy az uborkaszazon idején a közönség szorgalmasan látogatja az előadásokat s így módjában van a mozinak állandóan slágereket bemutatni. Ez az aránylag fiatal igazgató (Erdélyben talán a legfiatalabb mozidirektor), sikerét annak köszönheti, hogy állandóan kontaktusban áll a közönséggel s keresi és kutatja, mi a kívánsága, milyen képeket szeretne látni. Ezt a célt szolgálja legújabb terve is, melyel lapunkkal karöltve akarna megvalósítani. Megszavaztatja a közönséget: „Ki a kedvenc filmszínész?“. Ki a kedvenc filmszínész? A közönség lapunk e célra szolgáló szavazó szelvényével nyilvánítja véleményét. A szelvényre a beküldő felírja a nevét. A legtöbb szavazatot nyert filmszínész, vagy színésznőre szavazók szelvényeiből három-három nevet kihuznak, A nyertesek megkapják az illető színész vagy színésznő eredeti fényképét dedikálva, maguk választhatják ki a filmet, melyben kedvencüket látni akarják és erre az előadásra ingyen jegyet kapnak. A szavazás ugy Petroșenyben, mint Lupényben az igazgatóhoz által az előcsarnokban elhelyezett urnák útján történik. A szavazás ellenőrzését és lefolytatását egy erre a célra alakult zsüri végzi. A szavazatok állását állandóan közöljük. Ha ez a terv megvalósul a mozibajáró közönség többsége dönti el, hogy melyik filmszínészt vagy színésznőt akarja egy-egy estére látni és melyik szerepében és szorosabbra fűzi és barátságossá teszi azt a viszonyt, ami igazgató és közönség között fennáll. Szavazni csak a „Petroșenyi-Ujság“ szelvényeivel lehet.

Rajta . . . ! Ki lesz győztes? . . . Szavazzunk . . . !

„Petroșeni—Petroșenyi Ujság“

Kedvencem:

Filmszínész . . . . .
Filmszínésznő . . . . .
Beküldő neve: . . . . .

SPORT.

Rovatvezető: Nagy Pál
Az első világbajnok a Zsilvölgyében. Pelle István kétszeres tornászvilágbajnok látogatása.

Valahogy úgy érezzük hogy amikor utjára indítjuk lapunk első példányát és a sportrovatot amelynek lelkiismeretes, részletes és pontos szerkesztése egyik főcélunk lesz — és már egy valóságos világbajnok zsilvölgyi szereplésével kezdhettük, biztató jel a jövőre, hogy sikertülni fog fanatikus sportszeretettünkkel az újra nekilendülő zsilvölgyi sportot, felfelé ívelő pályáján megtartani s minél nagyobb s nagyobb közönséget hódítani a sportnak. — Sportrovatunk minden időben rendelkezésére áll mindenkinek, aki a sport érdekeit szolgáló bármilyen gondolatot termel, vagy tanáccsal akar annak segítségére sietni, hogy szűkebb hazánk sportjának sikerei kifelé és messzire is vetíthessék fényét.

Julius 27-én este az Apolló termét zsufolásig megtöltötte a közönség hogy szemtanuja legyen Pelle olimpiai mutatványainak. Tornamutatványait bíráló szóval illette a világ erre hivatott fóruma, azt a mit láttunk élmény volt. Talán csak azok tudják kellőképpen méltányolni produkcióit, akik valaha is tornáztak! A nyujtón bemutatott váltottkaru és félfordulási óriáskörei, ugró, váltott irányu lendületei szemkápázlató könnyedséggel lettek végrehajtva. A korlát összetett gyakorlatának precizitása és tökéletessége, a lovon véghezvitt mutatványa és ami a legjobban tetszett, szabad tornája, művészi volt. Szinte elképzelhetetlen, hogy lehet ilyen sokoldaluan tökéletes. Testtartása minden mozdulatában szobrász vésőjére kíváncszott. Nem lehetünk eléggé hálásak a kath. Kolping egyesületnek hogy ezt a szenzációt megszerezte. A mutatványok között a kath. dalárda adott elő egy pár nagyon szép dalt a tőlük megszokott tökéletes harmoniával, Zuléger József karnagy vezetése mellett, majd a zárda leányövendékei mutattak be nagyon kedves bot, súlyzó és karrika szabadgyakorlatokat. Az előadás megkezdése előtt Molnár Sándor egy háztanácsos román nyelven üdvözölte a világbajnokot, majd Roska Jenő esperes plébános szívből jövő meleg szavakkal köszöntötte mely láthatólag meghatóta Pelle Istvánt. Aki munkánk volt Pelle István jövő terveiről beszélgetést folytatni és így tudtuk meg, hogy minden híresztelés az esetleges profivá lételeéről csak agyszerű kacsa. Sőt eltökélt szándéka a berlini olimpiáson az eddigiek mellé még újabb babérokat szerezni. Reméljük, hogy ez, látva szédületes tornamutatványait sikertülni is fog.

A C.F.R. Parângul nép ünnepele Boliban.

Vasárnap már kora reggel népvándorlás indult a Boli barianghoz. Zenés ébresztő az állomáson izgatott rendezőség. Példás rend, mindenki a maga beosztott helyén, óránként egy vonatpár vitte a közönséget, szakadatlan vándorlás gyalog is, nagy és kisszámú családokkal. Gyönyörű idő, kánikulai meleg az égen még csak egy felhőfoszlányocská sincs. Katonazene és jazz,

Studnicka karmester vezetésével egész nap szórakoztatja a közönséget, vidám hangulat a késő esti órákig. Egy nagy szeretet és barátság, barátkozás. Imponáló volt a rendezés és az a pontosság, amivel az óriási közönség szórakozásáról és ellátásáról gondoskodtak egész nap, minden zavaró momentum nélkül. A rendezés óriási munkáját Chendi inspektor vezetésével egy nagy gárda végezte, fáradhatatlan kitarással és szorgalommal. Huroc, Hegyi, Koppány, Rosenberg Imre, Muntean, Bihaci, Pásztor Lajos Réti, Dénesy, Lövy Vilmos, Márk, Füzi, Sándor, Károly, Izsák, Józsa, Gárdos, Krausz Mihály' a játékosok, klubtagok, mindenki aki ott volt, szeretettel igyekezett valamit segíteni. Ki tudja összeírni, akiket sürögni forogni lát s igyekezik valamilyen hasznossá tenni magát, az állomásfőnöktől kezdve végig minden hivatalnok és munkás nagyot, szépet produkált, családotól, némely család két három taggal vett részt a rendezésben. Nagyon szépen és dicséretreméltóan volt megrendezve. Hogy milyen tömeg vett részt a népnünepélyen pontosan megállapítani, a vasut 1720 jegyet adott el, hozzávetőlegesen háromezer ember feltétlenül részt vett a mulatságon, ami rekordközönség. Mindenki jól érezte magát. Legközelebb jó lenne a Szurdukban megrendezni. (x)

Apró hirdetések.

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés: levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

INTELLIGENS, jómegjelenésű úrak és hölgyek kevés szorgalommal havonta 1-2 ezer Leit kereshetnek. Ajánlatok „Állandó kereset” jellegre a kiadóban.

KÉZZEL VARROTT bőrkesztyűk készítésére tanfolyamot nyitok. Munkát vállalok. Cim megtudható: Petroșeniben a kiadóban. Lupényban: Librăria Minerul.

IRODISTANŌ, román-magyar helyesírásban perfect, jó gépiró délutáni foglalkozást keres. „Szerényigényű” Kiadóban.

ELADÓ, egy ház a város közelében, 2 szoba, konyha, előszoba kerttel, elköltözés miatt, jutányosan. Cim: Kiadóban.

VEGYESKERESKEDÉS, jóforgalmu, családi okokból átadó. Csak komoly reflektánsok jelentkezzenek. Cim a kiadóban.

PUBLICAȚIE.

Conform ordinului Dir. Generale P.T.T. No. 132752/933 se aduce la cunoștință publică că în ziua de 4 Aug. 1933 ora 11 se va trata prin bună învoială în localul oficiului postal Petroșeni, concesionarea antreprizei postale dela oficiul postal până la gara C.F.R. și vice versa conform caetului de sarcini ce se poate vedea în cancelaria oficiului postal Petroșeni.

No. 1765 din 25 Iulie 1933.

Ofic. Tel. Post. Petroșeni.

Dirigente: Boieriu s. s.

GAZETA COMERCIANTILOR KERESKEDŐK LAPJA

Szerkesztőség: Oradea-Nagyvárad. — Strada Prințul Carol No. 6.

Az Erdélyi és Bánáti Kereskedelmi Testületek Szövetsége hivatalos lapja.

FELDMANN JÓZSEF

óras és ékszerész

PETROȘENI. Cal. Reg. Ferdinand

A SZURDUKI

GAMBRINUS

kiváló kiránduló hely legalkalmasabb hely nyári mulatságok rendezésére.

Naponta hat vonat, autóbuszok.

Ózondus levegő, portmentes olcsó nyaraló telep.

Kitünő konyha és italok.

Házigazdák! Lakók!

Aki most megrendeli egy teljesen kész

cserépkályhát

kaphat (bármilyen színben) már

3000 Leiért

VÉRTES IGNÁC-nál Petroșeni Str. Aurel Vlaicu (Régi Vágóhid u.) 7

AUTORIZÁLT könyvelő

elvállalja elhanyagolt könyvelés rendezését és a télyegtvény rendelkezéseinek megfelelő vezetését.

Cim a kiadóban.

ALEX GROSSMANN S. P. A.

TIMIȘOARA II. Piața Traian (Kossuth tér)

Allandó nagy rak-
tár nemes

Legujabb divatu
keztyűbőrökben

Cipészkelekekben
a

s z ő r m é k b ő l .

nagy választék.

l e g o l c s ő b b .

A „két cipész” védjegyü talp a legjobb!!!

MEGÉRKEZETT Zsilvölgyébe a regáti sörök királya a

LUTHER SÖR

Kapható

hordóban és palackban minden jobb étteremben kávéházban és bodegában.